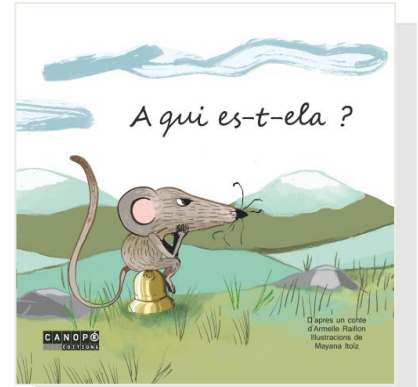

De qui ei ?

Pistas d'exploració pedagògica, idees per maines d'aprenedissatge

Principis generals de lectura d'un àlbum

Quin léger ? (Sustot de la fin de Petite Section enlà)

- Favorizar la lectura in extenso tà favorizar l'entrada dens l'univèrs ficcionau.
- Immergir de tira los lectors dens l'intriga. Puish l'ensenhair que pòt segon los objectius pedagogics sons, causir de marcar pausas, interrogar los escolans sus la cobèrta... los dispositius ne deven pas estar sistematic, qu'an d'evoluar, de cambiar d'un libe a l'autre.

Ajudar los escolans a bastís ua representacion mentau de l'istòria

Que passa per :

- l'identificacion deus personatges e deus ligams qu'entertienen entre eths (Qui?)
- l'identificacion deus lòcs (On?)
- l'identificacion deu temps (Quan?)
- la capacitat a inferir (tirar d'ua informacion ua idea, tirar d'un hèit ua consequéncia)
- lo tornar au tèxte que deu estar sistematic tà verificar çò de dit per l'autor

Analisar sistematicament las articulacions tèxte/imatges

Diferentas articulacions qu'existen entre lo tèxte e los imatges :

- redondància deu tèxte e deus imatges. Los imatges qu'illustran lo tèxte, que'u completan, precisan l'istòria, mes aquerò ne pòrta pas de sens suplementari au raconte.
- Alternança narrativa deu tèxte e deus imatges, aperat colaboracion. Los imatges responen au tèxte, que'u completan, contan tot çò de non ditz.
- Descalatge entre lo tèxte e los imatges, aperat disjoncion. Dens lo tèxte, l'autor que parla d'un objècte, d'un animau quan l'imatge representa ua tota auta causa.

Miar un apròchi literari a l'entorn de l'axe narratiu, enonciatiu e ideologic

Quan tribalham dab obratges de literatura de joenessa, un apròchi que deu estar miat a l'entorn de :

- l'axe narratiu : la construccion deu raconte, lo sistèma deus personatges, los paramètres de lòcs
- l'axe figuratiu : l'enonciacion, los paramètres d'espaci, lo vocabulari, la mesa en imatge
- l'axe ideologic : las valors transmetudas, las referéncias culturaus, lo sens pregon/simbolic deu raconte, las intencions esconudas deu tèxte...

Tribalhar sus axes diferents a l'entorn deus àlbuns :

- la coneishença o reconeishença deus personatges
- los ligams de causalitat
- la cronologia

Aqueste tribalh a l'entorn de l'àlbum **DE QUI EI ?** que deu perméter de tribalhar duas competéncias màgers:

- lo lengatge d'evocacion
- la familiarizacion dab lo lengatge escrit e la literatura

Compréner e contar

ABANS	1- har abans la lectura	Har lo ligam dab lo viscut personau, sollicitar los imatges mentaus Mobilizar coneishenças literàrias (personatges, istòrias) Crear un orizont d'espèr Mobilizar l'anticipacion
PENDENT	2- Mobilizar las coneishenças suu subjècte	Har ligams entre lo conegut e lo desconegut Mobilizar las coneishenças Préner lexic
	3- Aprestondir la compreneson	Confrontar las representacions Analisar e interpretar las illustracions Respóner a questions suus personatges, suu caractèr, l'evolucion de l'istòria... Tornar formular, resumir Completar dab mots, dessenh
	4- Confrontar los punts de vista, las interpretacions	Har justificar, explicitar las rasons Har remarcar los acòrds, desacòrds Organizar los escambis
APRÈS	5- Assegurà's de la compreneson	Verificar la compreneson en : - convidar a un perlongament - har transpausar istòrias - jogar istòrias - sollicitar resumits Assèder la compreneson : - resumir - tornar formular - brembar lo començar de l'istòria - tornar trobar la trama

Exemples d'activitats centradas sus l'orau

L'ensenhair que pòt demandar aus escolans de :

- perpausar ua seguida coherenta (après un resumit parciau) a l'orau, a l'escriut (dictada a l'adulte)
- produsir un raconte a partir deu començar, de la fin, deus dus
- produsir un raconte a partir de l'àlbum shens lo tèxte, a partir d'imatges
- arretrobar los personatges de l'istòria au demie d'un ensemble e justificar (imatges deus animaus domestics e deus animaus sauvatges de l'istòria)
- identificar los estats mentaus deus personatges (la murgueta, l'aso, lo can...) e justificar
- imaginar çò que pensan los personatges
- contar l'istòria d'un punt de vista d'un personatge
- detectar ua error dens la lectura de l'ensenhair, dens un resumit
- har a las devinalhas : portrèit d'un personatge, descripcion d'un lòc..
- tornar trobar lo libe dens la bibliotèca de la classa

Maine	Competéncias	Pistas pedagogicas
Fonologia	- S'exprimer de façon de plus en plus rigoureuse (respect des spécificités phonologiques et accentuelles, prononciation...)	<p>Emplec de sonoritats diferentas deu francés :</p> <ul style="list-style-type: none"> - [ew] : seuva, deu - [aw] : aucupada, auta, aulha - [h] : hèra, harta - [tʃ] : tropèth - luenh [lyɛŋ] <p>Diferenciacion e/ ɛ ei/èi vetèra, desesperè</p> <p>Plaça de l'accent tonic</p>
Conjugason	- Reformuler une histoire lue en classe en réutilisant les structures et le vocabulaire rencontrés	<p>Concordança deus temps :</p> <p><i>Que la digón lo bèth temps qu'èra tornat.</i> <i>Un dia quan se passejava, que trobè ua esquireta</i></p>
Gramatica	<ul style="list-style-type: none"> - S'exprimer clairement à l'oral en utilisant un vocabulaire approprié - Utiliser ses connaissances pour mieux écrire - Répéter les mots et les structures donnés par l'enseignant - Repérer et commencer à s'approprier les correspondances graphies / phonies spécifiques à l'occitan 	<p>Pronominalizacion, utilizacion de pronoms complements :</p> <p><i>Que la digón</i> <i>De qui pòt estar ?</i> <i>Perqué te n'encuentas ?</i> <i>...la deus grans còrns...</i></p> <p>Diminutius : -eta ; -ina, -òta ; -inòta, -ona, -oneta, -on, -et</p> <p>Murga : Murgueta, murguetina, murguetòta, murguetinòta, murguetona, murguetoneta</p> <p>Esquira : esquiret, esquereta, esqueron</p> <p>Matau : metalet, metalon</p> <p>Adjectius qualificatius : curiosa, coratjosa, capborruda, pacienta, decebuda, fatigada, descoratjada, harta</p> <p>Enonciatius :</p> <p>Estructura interrogativa : E seré toa ?</p> <p>Incisa : ...ce's demandè, ce's desesperè, ce'u hasó, ce'u digó</p> <p>Genre e nombre</p> <p>Marcas deu feminin : -a</p> <p>Marcas deu plurau</p> <ul style="list-style-type: none"> - deus noms : las seuvas, los prats - deus vèrbis : <i>qu'avèva/qu'avèvan</i> <p>Tournuras idiomáticas :</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Vè l'ac demandar / Vè'us ac demandar</i> - <i>Perqué te n'encuentas ?</i> - <i>Que's pareish que i a...</i> - <i>E seré toa ?</i> - <i>De qui pòt estar ?</i> - <i>Quin ès ?</i>

QUESTIONAR LO MONDE	Maine	Competéncias	Pistas pedagógicas
	Se repérer dans l'espace et le temps	<ul style="list-style-type: none"> - Comparer quelques paysages familiers, littoraux, montagnards, urbains, ruraux. Se repérer dans le mois, l'année. <ul style="list-style-type: none"> - Connaître la durée des mois, des années et les différents découpages de l'année. 	Miar rua reflexion suu començar deu conte : <ul style="list-style-type: none"> - Identificar las sasons <i>un còp èra ua murgueta qui vivèva en montanha... qu'avèva passat lo temps deu hred e deu silenci hens la tuta.</i>
Découvrir le monde du vivant	Interactions entre les êtres vivants et leur environnement <ul style="list-style-type: none"> - Prendre conscience que les animaux dépendent des plantes pour se nourrir. 	<ul style="list-style-type: none"> - Compréner las rasons de l'amontanhatge <i>Puish los tintins, dongs-dongs, bongs-bongs,... qu'avèvan traucat las vaths, los prats, las seuvas.</i>	

EDUCACION MUSICAU	Maine	Competéncias	Pistas pedagógicas
	Ritme	<ul style="list-style-type: none"> - Marquer la pulsation corporellement ou à l'aide d'un objet sonore, jouer sur le tempo en situation d'imitation. - Repérer et reproduire des formules rythmiques simples corporellement ou avec des instruments. - Coordonner un texte parlé ou chanté et un accompagnement corporel ou instrumental. 	Imitacions ritmicas deu desplaçament deus animaus deu conte Ilustracions ritmicas de passatges de l'istòria
	Votz	<ul style="list-style-type: none"> - Interpréter avec des variantes expressives un chant, une comptine, en petit groupe. - Jouer de sa voix pour explorer des variantes de timbre, d'intensité, de hauteur, de nuance. - Chanter juste en contrôlant l'intonation à l'oreille. 	Cantar ua comptina a la faïçon deus animaus de l'istoria en ligam dab la musica de la lor campana.
Escota	<ul style="list-style-type: none"> - Ecouter un extrait musical ou une production, puis s'exprimer et dialoguer avec les autres pour donner ses impressions. 	Escotar e comparar los sons de cada campana : hautor, timbre	